

คู่มือ หลักเกณฑ์ แนวทาง และขอบเขตการพิจารณางบประมาณรายการค่าจ้างที่ปรึกษา

สำนักมาตรฐานต้นทุนงบประมาณ

พฤษภาคม 2549

คำนำ

ด้วยคณะอนุกรรมการจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 คณะที่ 6 มีคำสั่งเลขที่ 1 / 2548 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2548 เรื่อง การแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาการจัดสรรงบประมาณด้านการฝึกอบรม สัมมนา ประชาสัมพันธ์ ค่าจ้างที่ปรึกษา การวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี

คณะทำงานได้จัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์ แนวทางและขอบเขตการพิจารณางบประมาณด้านรายการ ค่าจ้างที่ปรึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้บริหารสำนักงบประมาณในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ของหน่วยงานต่างๆ ตามนโยบายของท่านผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ โดยประมวลข้อเสนอ องค์ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงาน และคาดหวังว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ตามสมควร

สำนักมาตรฐานต้นทุนงบประมาณ

สารบัญ

1. ความหมาย 4
2. แนวทางในการพิจารณา 4
3. หลักเกณฑ์ในการจ้างที่ปรึกษา 5
3.1 อัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษาไทย 6
3.2 อัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษาต่างประเทศ 7
ภาคผนวก 9
นิยามศัพท์ 10
ข้อสังเกตคณะอนุกรรมาธิการงบประมาณพิจารณางบประมาณด้านการฝึกอบรม สัมมนา ประชาสัมพันธ์ ค่าจ้างที่ปรึกษา การวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ (หน้า 10) 12
... . 12
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 14
แบบฟอร์มคำชี้แจงการพิจารณางบประมาณ รายการค่าจ้างที่ปรึกษา ปีงบประมาณ 2550 23

คู่มือ หลักเกณฑ์ แนวทาง และขอบเขตการพิจารณาตั้งงบประมาณรายการค่าจ้างที่ปรึกษา

1. ความหมาย

ค่าจ้างที่ปรึกษา หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคคล กลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ (Advisor) ทางด้านเทคนิค วิชาการ ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ แก่หน่วยงาน

2. แนวทางในการพิจารณา

1. ต้องเป็นโครงการทางวิชาการหรือโครงการที่ต้องใช้เทคโนโลยีเฉพาะหรือเป็นโครงการที่ต้องใช้ความชำนาญพิเศษที่หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้
2. ต้องเป็นโครงการที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ ภารกิจ วิสัยทัศน์ของหน่วยงานและมีทิศทางที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของชาติ และตอบสนองนโยบายรัฐบาล
3. การจ้างที่ปรึกษาต้องเป็นไปตามแนวทางการพิจารณาตั้งงบประมาณรายการค่าจ้างที่ปรึกษา ยกเว้นการจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคาร
4. ที่ปรึกษางานด้านวิชาการของหน่วยงานภาครัฐจะต้องมาปฏิบัติงานประจำที่หน่วยงาน (In House Consultant) ที่ว่าจ้างไม่ต่ำกว่า 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดระยะเวลาของการว่าจ้างที่ปรึกษาในแต่ละโครงการ
5. ในกรณีการจ้างที่ปรึกษาไทยต้องเป็นที่ปรึกษาที่จดทะเบียนกับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

6. งบประมาณรายการค่าจ้างที่ปรึกษาที่เบิกจ่าย ให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง ให้ตั้งงบประมาณอยู่ในงบลงทุน และค่าจ้างที่ปรึกษาที่เบิกจ่ายให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้หรือวิชาการ ให้ตั้งงบประมาณอยู่ในงบรายจ่ายอื่น ตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายของสำนักงบประมาณทั้งนี้ ในกรณีมีการกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษาเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ ให้แยกรายการค่าจ้างที่ปรึกษาจากโครงการที่จะดำเนินการต่างหาก เพื่อความชัดเจนในการบริหารจัดการ

3. หลักเกณฑ์ในการจ้างที่ปรึกษา

ลักษณะของการจ้างที่ปรึกษาไทยของส่วนราชการในปัจจุบัน สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มงาน ดังนี้

1. **กลุ่มงานวิชาชีพทั่วไป** กลุ่มงานที่มีลักษณะทั่วไป ไม่ซับซ้อน เช่น สาขาเบ็ดเตล็ด สาขาประชากร ฯลฯ
2. **กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ** กลุ่มงานที่มีลักษณะงานที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านของที่ปรึกษา เช่น สาขาการศึกษา สาขาสิ่งแวดล้อม ฯลฯ
3. **กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ** กลุ่มงานที่มีลักษณะงานที่ต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญตลอดจนเทคนิคเฉพาะด้านของที่ปรึกษา และต้องเป็นสาขาที่ขาดแคลนเท่านั้น เช่น สาขาสื่อสารโทรคมนาคม ฯลฯ

การจ้างที่ปรึกษาไทย ทั้ง 3 กลุ่ม ต้องมีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป

ลักษณะของการจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศของส่วนราชการในปัจจุบัน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มงาน ดังนี้

1. กลุ่มบริหารจัดการ เช่น ผู้จัดการโครงการ เป็นต้น วุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป

2. กลุ่มวิชาชีพด้านวิศวกรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐศาสตร์การเงินและสถาปนิก วุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป

<u>3.1 อัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษาไทย</u>

กำหนดจากฐานเดิมของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และปรับลดตามนโยบายของคณะอนุกรรมาธิการฯ ซึ่งมีข้อสังเกตว่า รายจ่ายค่าจ้างที่ปรึกษามีวงเงินสูงเกินไป ดังนั้น สำนักมาตรฐานฯ จึงเห็นควรปรับลดรายจ่ายค่าจ้างที่ปรึกษา เป็นดังนี้

อัตราค่าจ้างที่ปรึกษาไทยรายเดือนจำแนกตามกลุ่มงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2550

กลุ่มงาน	ประสบการณ์	อัตราค่าจ้าง
กลุ่มงานวิชาชีพทั่วไป	11 -20 ปี 21-30 ปี 30 ปีขึ้นไป	75,000 100,000 125,000
กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	11 -20 ปี 21-30 ปี 30 ปีขึ้นไป	105,000 140,000 175,000

กลุ่มงาน	ประสบการณ์	อัตราค่าจ้าง
กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	11 -20 ปี	120,000
	21-30 ปี	160,000
	30 ปีขึ้นไป	200,000

3.2 อัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษาต่างประเทศ

อัตราค่าจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศรายเดือนจำแนกตามกลุ่มงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2550

กลุ่มงาน	ประสบการณ์	อัตราค่าจ้าง
กลุ่มบริหารจัดการ	11 -20 ปี	300,000 - 450,000
	21-30 ปี	450,000 - 600,000
	30 ปีขึ้นไป	550,000 - 660,000
กลุ่มวิชาชีพ	11 -20 ปี	300,000 - 400,000
	21-30 ปี	350,000 - 600,000
	30 ปีขึ้นไป	450,000 - 600,000

3.3 ค่าตอบแทนอื่น

1. บุคลากรไทยสนับสนุน (Support Staff) ด้านวิศวกรรม การเงิน สิ่งแวดล้อม เศรษฐศาสตร์และสถาปนิก อัตราจ้างต่อเดือนประมาณ 30,000 – 45,000 บาท

2. ตำแหน่งเลขานุการ อัตราจ้างต่อเดือน ประมาณ 15,000 – 25,000 บาท

3. ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีด ผู้ส่งเอกสารหรืออื่น ๆ อัตราจ้างต่อเดือน ประมาณ 12,000 – 15,000 บาท

4. ค่าเช่ารถส่วนกลางใช้ในโครงการพร้อมคนขับรถ

- ค่าเช่ารถเก๋ง ประมาณ 30,000 บาท/เดือน/คัน
- ค่าเช่ารถไมโครบัส ประมาณ 40,000 บาท/เดือน/คัน

5. ค่าตั๋วเครื่องบินให้เฉพาะชั้นประหยัด โดยให้สอบถามราคาจากบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นหลัก

6. ค่าเช่าสำนักงานรวมค่าสาธารณูปโภค ประมาณเดือนละ 30,000 – 45,000 บาท และค่าใช้จ่ายสำนักงาน ประมาณเดือนละ 8,000 – 10,000 บาท

7. ค่าโทรศัพท์ในประเทศ ประมาณเดือนละ 10,000 บาท และค่าโทรศัพท์ต่างประเทศ ประมาณเดือนละ 10,000 บาท

ภาคผนวก

นิยามศัพท์

การจ้างที่ปรึกษา[1] หมายความว่า การจ้างบริการจากที่ปรึกษา แต่ไม่รวมถึงการจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณ

ความหมายที่ปรึกษา ที่กำหนดโดยสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ปรึกษา[2] หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจ หรือสามารถให้บริการเป็นที่ปรึกษาทางวิศวกรรม สถาปัตยกรรม เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาอื่น รวมทั้งให้บริการด้านศึกษา สำรวจ ออกแบบและควบคุมงาน และการวิจัย แต่ไม่รวมถึงการให้บริการออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคารด้วยเงินงบประมาณ

ความหมายที่ปรึกษา ที่กำหนดโดยกระทรวงการคลัง

ที่ปรึกษา (Consultant)[3] หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญทางวิชาการ และประกอบอาชีพให้บริการในการให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะทางด้านเทคนิควิชาการในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ และตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าจ้างในด้านต่าง ๆ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ การเงิน บัญชี เศรษฐศาสตร์ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ที่ปรึกษาอาจแบ่งอย่างกว้าง ๆ ตามลักษณะของความเชี่ยวชาญหรืองานที่ให้บริการ เช่น ที่ปรึกษาด้านการเงิน ที่ปรึกษาด้านองค์กร ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรม (หรือวิศวกรที่ปรึกษา) ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจ ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น คำว่า “ที่ปรึกษา” จึงรวมถึงผู้ประกอบวิชาชีพ

---

[1] ที่มาของความหมายตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

[2] ที่มาของความหมายตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

[3] ที่มาของความหมายศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

(Professionals) ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในสายวิชาชีพต่าง ๆ เช่น เศรษฐศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งทำงานวิชาการในองค์กรที่ปรึกษา

อาจแบ่งที่ปรึกษาตามคุณวุฒิและประสบการณ์ได้เป็น Junior Consultant หมายถึง ที่ปรึกษาซึ่งยังมีประสบการณ์ไม่มากนัก และ Senior Consultant หมายถึง ที่ปรึกษาอาวุโสที่มีประสบการณ์นับสิบปี

ที่ปรึกษาไทย[4] **หมายความว่า ที่ปรึกษาที่มีสัญชาติไทยและได้จดทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาของกระทรวงการคลัง**

ผู้เชี่ยวชาญ (Expert)[5] หมายความว่า ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญลึกเฉพาะเรื่อง เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการคลัง ผู้เชี่ยวชาญด้านการเจาะอุโมงค์ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องนก เป็นต้น ที่ปรึกษาอาจไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องด้วยก็ได้

ที่ปรึกษาอาจเป็นที่ปรึกษาอิสระซึ่งไม่เป็นลูกจ้างของบุคคลหรือองค์กรใด (ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เกษียณอายุแล้ว) หรือองค์กรที่ปรึกษาที่เป็นนิติบุคคล เช่น บริษัทที่ปรึกษา หรือสถาบันวิชาการ เช่น สถาบันวิชาการของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ สถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เป็นต้น งานที่เหมาะสำหรับที่ปรึกษาอิสระ คือ งานที่มีลักษณะเป็นงานให้คำปรึกษาแนะนำ (Advisor) สามารถทำคนเดียวได้ และหน่วยงานมีปัจจัยสนับสนุนเพียงพอ

[4] ที่มาของความหมายศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

[5] ที่มาของความหมายศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

ข้อสังเกตคณะอนุกรรมาธิการงบประมาณพิจารณางบประมาณด้านการฝึกอบรม สัมมนา ประชาสัมพันธ์ ค่าจ้างที่ปรึกษา การวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ (หน้า 10)

...

(๑) นโยบายให้ข้าราชการเกษียณอายุราชการ ทำให้ค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษาของแต่ละหน่วยงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายให้ข้าราชการเกษียณอายุราชการโดยหวังว่า จะลดค่าใช้จ่ายได้นั้น ปรากฏว่า ในการนี้ข้าราชการ ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการที่มีศักยภาพได้ลาออกจากราชการเป็นจำนวนมาก ทำให้ในที่สุดหน่วยงานขาดผู้เชี่ยวชาญประจำ และเมื่อมีความจำเป็นต้องปฏิบัติงานก็มีการจ้างที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทำการศึกษางานและพัฒนางานแทน โดยมีอัตราค่าตอบแทนอยู่ในระดับประมาณ ๒.๖๑ เท่าของอัตราเงินเดือนปกติ และมักจะมีการตั้งงบประมาณเพื่อจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญให้ครบทุกสาขา จึงทำให้รายจ่ายในการจ้างที่ปรึกษาอยู่ในอัตราที่สูงมาก และนอกจากนั้น ยังมีการจ้างที่ปรึกษาในลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันกับหน่วยงานอื่น ซึ่งอยู่ในระดับประมาณร้อยละ ๒๐ ถึงร้อยละ ๒๕ อีกทั้งการจ้างที่ปรึกษาในลักษณะแยกส่วนกับงานที่มีลักษณะบูรณาการหรืองานที่มีลักษณะเป็นระบบที่เชื่อมต่อกันหลายกระทรวง การกำหนดเนื้องานไม่สอดคล้องกันจึงอาจทำให้ผลผลิตของงานไม่สามารถนำมาใช้ให้สมประโยชน์หรือเชื่อมโยงกันได้

ดังนั้น คณะอนุกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า ควรมีหน่วยงานกลางดำเนินการวิเคราะห์และบูรณาการแผนการจ้างที่ปรึกษา เพื่อจัดทำข้อกำหนดในการศึกษาให้สอดคล้องครบถ้วนและควรเป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วย โดยรัฐบาลอาจจะมอบหมายให้สำนักนายกรัฐมนตรีหรือสำนักงบประมาณทำหน้าที่

ดังกล่าว เพื่อให้เห็นภาพรวม สอดคล้อง ประหยัด เชื่อมโยง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

(๒) การใช้อัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนดโดยกระทรวงการคลัง

ส่วนราชการประมาณการค่าใช้จ่ายของโครงการ/กิจกรรม/หลักสูตรการฝึกอบรม สัมมนา ค่าจ้างที่ปรึกษา และค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการต่างประเทศ โดยใช้อัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งส่วนใหญ่มักจะใช้ในอัตราขั้นสูง ดังนั้น เพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงสุด คณะอนุกรรมาธิการฯ เห็นควรให้รัฐบาลมอบให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดทำอัตราค่าใช้จ่ายในการตั้งงบประมาณเกี่ยวกับการฝึกอบรม สัมมนา ค่าจ้างที่ปรึกษา และค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการทั้งในและต่างประเทศที่เหมาะสมกับงานในแต่ละประเภท เพื่อให้ส่วนราชการนำไปประกอบ การตั้งงบประมาณในปีต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

<u>ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม</u>

การจ้างที่ปรึกษา

การส่งเสริมที่ปรึกษาไทย

ข้อ ๗๔ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาที่ปรึกษาไทย ให้มีศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษาภายใต้การกำกับควบคุมดูแลของกระทรวงการคลัง เพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนปรึกษาในไทย

(๒) รับจดทะเบียน ต่อทะเบียน หรือเพิกถอนทะเบียนที่ปรึกษาไทย

(๓) รวบรวม จัดทำ รวมทั้งปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ปรึกษาไทย

(๔) เผยแพร่หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่ปรึกษาไทยแก่ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗๕ การจ้างที่ปรึกษาที่เป็นนิติบุคคล นอกจากการจ้างที่ปรึกษาที่ดำเนินการด้วยเงินช่วยเหลือ ให้ส่วนราชการจ้างที่ปรึกษาไทยเป็นหลัก (Lead Firm) ในการดำเนินงาน เว้นแต่สาขาบริการหรืองานที่ไม่อาจจะจ้างที่ปรึกษาไทยได้ ให้ขออนุมัติต่อ กวพ.

ข้อ ๗๖ การจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศของส่วนราชการโดยทั่วไป นอกจากการจ้างที่ปรึกษาที่ดำเนินการด้วยเงินช่วยเหลือ จะต้องมีที่ปรึกษาไทยร่วมงานด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนคน/เดือนของที่ปรึกษาทั้งหมด เว้นแต่สาขาบริการหรืองานที่ไม่อาจจะจ้างที่ปรึกษาไทยได้ ให้ขออนุมัติต่อ กวพ.

วิธีจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๗๗ การจ้างที่ปรึกษากระทำได้ ๒ วิธี คือ

(๑) วิธีตกลง

(๒) วิธีคัดเลือก

รายการขอจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๗๘ ก่อนดำเนินการจ้างที่ปรึกษา ให้เจ้าหน้าที่พัสดุทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องจ้างที่ปรึกษา

(๒) ขอบเขตโดยละเอียดของงานที่จะจ้างที่ปรึกษา (Terms of Reference)

(๓) คุณสมบัติของที่ปรึกษาที่จะจ้าง

(๔) วงเงินค่าจ้างที่ปรึกษาโดยประมาณ

(๕) กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

(๖) วิธีจ้างที่ปรึกษาและเหตุผลที่ต้องจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีนั้น

(๗) ข้อเสนออื่น ๆ (ถ้ามี)

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบตามรายงานที่เสนอแล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจ้างตามวิธีจ้างนั้นต่อไปได้

กรรมการ

ข้อ ๗๙ ในการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ แล้วแต่กรณี คือ

(๑) คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง

(๒) คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก

ข้อ ๘๐ คณะกรรมการตามข้อ ๗๙ ให้ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอย่างน้อยสี่คน โดยปกติให้แต่งตั้งจากข้าราชการในสังกัดตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไปอย่างน้อยสองคน ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ให้แต่งตั้งผู้แทนจากส่วนราชการอื่นหรือบุคคลที่มิใช่ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิในงานที่จะจ้างที่ปรึกษาเป็นกรรมการด้วย และในกรณีการจ้างที่ปรึกษาที่ดำเนินการด้วยเงินกู้ ให้มีผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลังหนึ่งคน

ข้อ ๘๑ ในการประชุมของคณะกรรมการตามข้อ ๗๙ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

การประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำความตามข้อ ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

วิธีตกลง

ข้อ ๘๒ การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง ได้แก่ การจ้างที่ปรึกษาที่ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างรายใดรายหนึ่งซึ่งเคยทราบหรือเคยเห็นความสามารถและผลงานแล้วและเป็นผู้ให้บริการที่เชื่อถือได้

ข้อ ๘๓ การจ้างที่ปรึกษาโดยตกลง ให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการจ้างเพื่อทำงานต่อเนื่องจากงานที่ได้ทำอยู่แล้ว

(๒) เป็นการจ้างในกรณีที่ทราบแน่ชัดว่าผู้เชี่ยวชาญในงานที่จะให้บริการตามที่ต้องการมีจำนวนจำกัด ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการด้วยวิธีการคัดเลือก

(๓) เป็นการจ้างที่ต้องการกระทำโดยเร่งด่วน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ

ข้อ ๘๔ คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคของที่ปรึกษา

(๒) พิจารณาอัตราค่าจ้างและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับบริการที่จะจ้างและเจรจาต่อรอง

(๓) พิจารณารายละเอียดที่จะกำหนดในสัญญา

(๔) ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อสั่งการ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

วิธีคัดเลือก

ข้อ ๘๕ การจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก ได้แก่ การจ้างที่ปรึกษาโดยการคัดเลือกที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะทำงานนั้นให้เหลือน้อยราย และเชิญชวนที่ปรึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เหลือน้อยรายดังกล่าวยื่นข้อเสนอเข้ารับงานนั้น ๆ เพื่อพิจารณาคัดเลือกรายที่ดีที่สุด ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรและหัวหน้าส่วนราชการเห็นชอบให้เชิญที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมยื่นข้อเสนอเข้ารับงานโดยไม่ต้องทำการคัดเลือกให้เหลือน้อยรายก่อนก็ได้

ข้อ ๘๖ เพื่อให้ได้รายชื่อของที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมากรายที่สุด ให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจ้างที่ปรึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ที่ปรึกษาต่างประเทศ ให้ขอรายชื่อจากสถาบันการเงิน หรือองค์การระหว่างประเทศหรือลงประกาศในหนังสือพิมพ์ แจ้งไปยังสมาคมหรือสถาบันอาชีพหรือสถานทูตที่เกี่ยวข้อง หรือขอความร่วมมือจากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งเคยดำเนินการจ้างที่ปรึกษาในงานประเภทเดียวกัน

(๒) ที่ปรึกษาไทย ให้ขอรายชื่อที่ปรึกษาจากศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา กระทรวงการคลัง

ส่วนราชการใดที่มีรายชื่อที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมอยู่แล้ว อาจพิจารณาคัดเลือกให้เหลือน้อยรายโดยไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ได้

การคัดเลือกที่ปรึกษาให้เหลือน้อยราย ให้คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษาให้เหลืออย่างมากหกราย

เมื่อได้ดำเนินการคัดเลือกที่ปรึกษาให้เหลือน้อยรายแล้ว ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณา และกรณีที่เป็นการจ้างที่ปรึกษาโดยใช้เงินกู้หรือเงินช่วยเหลือ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของแหล่งเงินนั้นด้วย

ข้อ ๘๗ ให้ส่วนราชการออกหนังสือเชิญชวนที่ปรึกษาที่ได้คัดเลือกไว้ยื่นข้อเสนอเพื่อรับงานตามวิธีหนึ่งวิธีใดดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นข้อเสนอด้านเทคนิคและข้อเสนอด้านราคาพร้อมกัน โดยแยกเป็นสองซอง

(๒) ยื่นเสนอด้านเทคนิคเพียงซองเดียว

ข้อ ๘๘ คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือก มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

(๒) พิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคของที่ปรึกษาทุกรายและจัดลำดับ

(๓) ในกรณีที่ใช้วิธีตามข้อ ๘๗ (๑) ให้เปิดซองเสนอด้านราคาของที่ปรึกษาที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่ดีที่สุดและเจรจาต่อรองให้ได้ราคาที่เหมาะสม สำหรับกรณีที่ใช้วิธีตามข้อ ๘๗ (๒) ให้เชิญที่ปรึกษาที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่ดีที่สุดมายื่นข้อเสนอด้านราคาและเจรจาต่อรองให้ได้ราคาที่เหมาะสม

หากเจรจาไม่ได้ผล ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณายกเลิกการเจรจากับที่ปรึกษารายนั้น แล้วเปิดซองข้อเสนอด้านราคาของที่ปรึกษาที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่ดีที่สุดรายถัดไป หรือเชิญที่ปรึกษาที่มีข้อเสนอด้านเทคนิคที่ดีที่สุดรายถัดไปให้ยื่นข้อเสนอด้านราคา แล้วแต่กรณี และเจรจาต่อรองให้ได้ราคาที่เหมาะสม

(๔) เมื่อเจรจาได้ราคาที่เหมาะสมแล้ว ให้พิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะกำหนดในสัญญา

(๕) ให้คณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

ในกรณีที่ใช้วิธีการยื่นข้อเสนอตามข้อ ๘๗ (๑) หลังจากตัดสินให้ทำสัญญากับที่ปรึกษาซึ่งได้รับการคัดเลือกแล้ว ให้ส่งคืนซองข้อเสนอด้านราคาให้แก่ที่ปรึกษารายอื่นที่ได้ยื่นไว้โดยไม่เปิดซอง

สำหรับการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกที่ดำเนินการด้วยเงินช่วยเหลือโดยกรมวิเทศสหการให้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสองโดยอนุโลม

ข้อ ๘๙ การจ้างที่ปรึกษาที่เป็นงานที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และมีที่ปรึกษาซึ่งสามารถทำงานนั้นได้เป็นการทั่วไป ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะออกหนังสือเชิญชวนที่ปรึกษาที่ได้คัดเลือกไว้ ให้ยื่นข้อเสนอเพื่อรับงาน โดยให้ดำเนินการตามวิธีดังต่อไปนี้คือ

(๑)ให้ที่ปรึกษายื่นข้อเสนอด้านเทคนิคและข้อเสนอด้านราคาพร้อมกัน โดยแยกเป็นสองซอง

(๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีคัดเลือกพิจารณาข้อเสนอด้านเทคนิคของที่ปรึกษาทุกรายและจัดลำดับ

(๓) เปิดซองราคาของผู้ที่ได้รับการจัดลำดับไว้เป็นอันดับหนึ่งถึงอันดับสาม ตาม (๒) พร้อมกัน แล้วเลือกรายที่เสนอราคาต่ำสุดมาเจรจาต่อรองราคาเป็นลำดับแรก

(๔) หากเจรจาตาม (๓) แล้วไม่ได้ผล ให้ยกเลิกแล้วเจรจากับรายที่เสนอราคาต่ำรายถัดไปตามลำดับเมื่อเจรจาได้ผลประการใด ให้ดำเนินการตามข้อ ๘๘ (๔) และ (๕)

ข้อ ๙๐ การจ้างที่ปรึกษาเป็นรายบุคคลที่ไม่ต้องยื่นข้อเสนอด้านเทคนิค ให้ดำเนินการคัดเลือกที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามนัยข้อ ๘๖ และพิจารณาจัดลำดับ และเมื่อสามารถจัดลำดับได้แล้วให้เชิญรายที่เหมาะสมที่สุดมาเสนอราคาค่าจ้างเพื่อเจรจาต่อรองราคาตามลำดับ

อำนาจในการสั่งจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๙๑ การสั่งจ้างที่ปรึกษาครั้งหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงินดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ปลัดกระทรวงเกิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ความในข้อ ๙๑ ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๙๑ การสั่งจ้างที่ปรึกษาครั้งหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงินดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ปลัดกระทรวงเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ค่าจ้างที่ปรึกษา

ข้อ ๙๒ อัตราค่าจ้างที่ปรึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสมและประหยัด โดยให้คำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ลักษณะของงานที่จะจ้าง อัตราค่าจ้างของงานในลักษณะเดียวกันที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเคยจ้าง จำนวนคน-เดือน (man-months) เท่าที่จำเป็น ดัชนีค่าครองชีพ เป็นต้น

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้า ให้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของค่าจ้างตามสัญญา และที่ปรึกษาจะต้องจัดให้ธนาคารหนึ่งหรือหลายธนาคารเป็นผู้ค้ำประกันเงินค่าจ้างที่ได้รับล่วงหน้าไปนั้น และให้ผู้ว่าจ้างคืนหนังสือค้ำประกันดังกล่าวให้แก่ที่ปรึกษาเมื่อทางราชการได้หักเงินที่ได้จ่ายล่วงหน้าจากเงินค่าจ้างที่จ่ายตามผลงานแต่ละงวดครบถ้วนแล้ว ทั้งนี้ ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาด้วย

หลักประกันผลงาน

ข้อ ๙๓ การจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ที่ปรึกษาที่แบ่งการชำระเงินออกเป็นงวด นอกจากการจ้างที่ปรึกษาซึ่งดำเนินการด้วยเงินช่วยเหลือ ให้ผู้ว่าจ้างหักเงินที่จะจ่ายแต่ละครั้งในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินค่าจ้าง เพื่อเป็นการประกันผลงาน หรือจะให้ที่ปรึกษาใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารในประเทศมีอายุการค้ำประกันตามที่ผู้ว่าจ้างจะกำหนด วางค้ำประกันแทนเงินที่หักไว้ก็ได้ ทั้งนี้ ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาด้วย

ข้อ ๙๔ กรณีสัญญาจ้างที่ปรึกษาตามโครงการเงินกู้ที่ได้รวมเงินค่าภาษีซึ่งที่ปรึกษาจะต้องจ่ายให้แก่รัฐบาลไทยไว้ในราคาจ้าง ให้แยกเงินส่วนที่กันเป็นค่าภาษีไว้ต่างหากจากราคาจ้างรวม

แบบฟอร์มคำชี้แจงการพิจารณางบประมาณ รายการค่าจ้างที่ปรึกษา ปีงบประมาณ 2550

กระทรวง..... ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณที่.....

กรม..... หน่วย:บาท

แผนงบม/ผลผลิต/กิจกรรม งบรายจ่าย/โครงการ	จ่ายจริง ปี 2548	งบประมาณ		จำนวนที่ปรึกษา (คน)				รายละเอียดค่าใช้จ่าย งปม. 2550			คำชี้แจง (เหตุผลและความจำเป็น)
		จัดสรร ปี 2549	ขอตั้ง ปี 2550	สาขา	ไทย	ตปท.	ประสบการณ์ (ปี)	อัตราค่าจ้าง (บาท)	ระยะเวลา (เดือน)	รวมเงิน	
รวมทั้งสิ้น											
แผนงบประมาณ.....											
ผลผลิต.....											
กิจกรรม.....											
งบรายจ่าย.....											
1. โครงการ...											
1.1 ค่าเดอบแหน่งที่ปรึกษา											
1.2 ค่าบุคลากรสนับสนุน											
1.3 ค่าเช่าสำนักงาน											
1.4.....											
1.5.....											
2. โครงการ...											
2.1 ค่าเดอบแหน่งที่ปรึกษา											
2.2 ค่าบุคลากรสนับสนุน											
2.3 ค่าเช่าสำนักงาน											
2.4.....											
2.5.....											

หมายเหตุ ให้แนบรายละเอียดโครงการแนบท้ายแบบฟอร์ม